

**SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO-
PROFILAKTYCZNY
Rok szkolny 2023/24**

*SZKOŁA PODSTAWOWA NR 4 IM. LUDWIKA JERZEGO KERNA
W JASTRZĘBIU-ZDROJU*

Podstawa prawna:

Aktualizacja: wrzesień, rok szkolny 2023/2024

Źródła programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły:

- Ustawa "Prawo oświatowe" z dnia 16 grudnia 2016 r. (z późn. zmianami).
- Kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024.
- Plan Pracy Szkoły Podstawowej nr 4 im. Jerzego Ludwika Kerna w Jastrzębiu-Zdroju.
- Plan Nadzoru Pedagogicznego dyrektora Szkoły Podstawowej nr 4 im. Jerzego Ludwika Kerna w Jastrzębiu-Zdroju.
- Wyniki diagnozy społeczności szkolnej.
- Wnioski z dotychczasowych działań wychowawczo-profilaktycznych.

Wstęp

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej nr 4 w Jastrzębiu-Zdroju opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez Radę Pedagogiczną, Radę Rodziców i Samorząd Uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne ze Statutem szkoły i wewnątrzszkolnym systemem oceniania. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej. Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników ewaluacji wewnętrznej
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ewaluacji wcześniejszego programu wychowawczego i programu profilaktyki
- wniosków i analiz z pracy zespołów zadaniowych i zespołów przedmiotowych,
- wyników ankiet przeprowadzonych wśród uczniów, rodziców i nauczycieli oraz pracowników szkoły

Podstawowym celem realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniem ryzykownym. Ważnym elementem realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Podstawowe zasady realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem lokalnym szkoły
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu.

Misją szkoły jest kształcenie i wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata, kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, także przedstawicielami innych kultur i krajów. Szkoła zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym i społecznym, zapewnia pomoc psychologiczną i pedagogiczną uczniom. Misją szkoły jest uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości jako postawy życia w społeczeństwie i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych, a także budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji. Misją szkoły jest także przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców.

Sylwetka absolwenta

Dążeniem naszej szkoły jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący szkołę, posiada następujące cechy:

- kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,
- szanuje siebie i innych,
- jest odpowiedzialny,
- zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły,
- zna i rozumie zasady współżycia społecznego,
- jest tolerancyjny,
- korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne,
- jest ambitny,
- jest kreatywny,
- jest odważny,
- jest samodzielny,
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych oraz epidemiologicznych , podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o zdrowie i bezpieczeństwo własne i/ oraz innych,
- szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy, również przedstawicielom różnych narodów,
- jest odporny na niepowodzenia,
- integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole,
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia.

Problemy występujące w szkole:

Program wychowawczo – profilaktyczny opiera się na spostrzeżeniach wpływających z przeprowadzonych ankiet wśród uczniów, nauczycieli i rodziców, ponadto dokonano analizy dokumentacji szkolnej, zebrano informacje od nauczycieli o bieżących problemach wychowawczych, przeprowadzono rozmowy z rodzicami i uczniami, dokonano monitoringu zagrożeń ze strony środowiska lokalnego oraz wzięto pod uwagę wnioski wpływające z ewaluacji poprzedniego programu wychowawczo-profilaktycznego.

Powyższa diagnoza pozwoliła opracować zakres działań wychowawczo – profilaktycznych.

Z analizy przeprowadzonych ankiet zauważono najczęściej występujące **problemy wychowawcze:**

- agresja werbalna wśród uczniów (przezywanie, używanie wulgarnych słów),
- agresja psychiczna (wyśmiewanie, obrażanie),
- konflikty rówieśnicze,
- problemy z używkami (e- papieros)
- trudności w radzeniu sobie z emocjami i stresem; niska samoocena, akty nietolerancji,
- wzrastający poziom cyberprzemocy (ośmieszanie, wulgaryzmy, poniżanie w sieci internetowej),
- zwiększające się uzależnienie od urządzeń telekomunikacyjnych,
- duża liczba uczniów z deficytami rozwojowymi (niepełnosprawność, dysleksja, trudności w nauce),
- pojedyncze przypadki uczniów pochodzących z rodzin niewydolnych wychowawczo bądź o utrudnionym kontakcie ze szkołą,
- zdarzają się przypadki braku realizacji obowiązku szkolnego i wagary pojedynczych uczniów w poprzednim roku szkolnym.

Cele ogólne

Działalność wychowawcza w szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych oraz unikania zagrożeń,
- psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej – również w sytuacji izolacji i odosobnienia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, kształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej,
- społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych,
- aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- budzenie zrozumienia, wrażliwości i empatii wobec rówieśników wywodzących się z innych kręgów kulturalnych, językowych i historycznych oraz zachęcanie do przejawiania postawy cechującej się szacunkiem, koleżenością i chęcią niesienia pomocy
- doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,

- przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych,
- realizację zadań wspomagających wychowawczą rolę rodziny, ochronę i wzmocnienie zdrowia psychicznego uczniów,
- zastosowanie środków oddziaływania wychowawczego w ramach wspierania i resocjalizacji nieletnich.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem oraz rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- poszerzenie wiedzy uczniów, rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat zagrożeń epidemiologicznych, rozpoznawania ich objawów, wyposażenie w wiedzę o środkach i metodach pozwalających ustrzec się przed zarażeniem,
- kształtowanie krytycznego myślenia, wspomaganie uczniów w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- doskonalenie kompetencji nauczycieli w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego,
- wspieranie umiejętności cyfrowych uczniów ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych oraz zagrożeń

epidemiologicznych, skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych,
- udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- przekazanie informacji uczniom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów prawnych
- wyposażenie uczniów w wiedzę nt. zagrożeń epidemiologicznych, ich objawów i skutków oraz sposobów ustrzeżenia się przed zarażeniem
- informowanie uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.
- informowanie uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów o aktualnym stopniu zanieczyszczenia powietrza (przeciwdziałanie smogowi).

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- wspieranie wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych,
- wspieranie uczniów, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- wspieranie uczniów w obliczu występowania zagrożeń epidemiologicznych oraz minimalizowanie wynikających z nich negatywnych skutków w obszarze edukacyjnym, psychologicznym i społecznym,
- wspieranie uczniów u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Działania te obejmują w szczególności:

- realizowanie wśród uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii,
- stworzenie szkolnych procedur mających na celu eliminowanie zagrożeń epidemiologicznych i ograniczenia rozprzestrzeniania się pandemii,
- przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów zachowań ryzykownych,
- zadania ukierunkowane na zapobieganie zaburzeniom psychicznym i lepsze przygotowanie uczniów do samodzielności w życiu dorosłym, wzmocnienie działań szkoły w kierunku harmonijnego, zrównoważonego rozwoju osobowego uczniów, na które składają się nie tylko rozwój poznawczy i osiągnięcia, ale także rozwój społeczno-emocjonalny oraz ogólny.

Najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
- przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej (szkole, klasie),
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy, szczególnie uczniów powracających po okresie edukacji za granicą i uczniów obcokrajowców
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców
- uwrażliwienie uczniów na cudzoziemców, a także uchodźców z Ukrainy. Zapewnienie uczniom z Ukrainy odpowiednich warunków nauki i rozwoju dostosowanych do ich potrzeb i możliwości.

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
- promowanie zdrowego stylu życia oraz działań mających na celu zachęcanie i wspieranie uczniów do rozwijania ich aktywności fizycznej,

- kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- uwrażliwienie na zagrożenia epidemiologiczne,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem.

Struktura oddziaływań wychowawczych

Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, *pedagogiem szkolnym* *zmienić na* - z zespołem specjalistów oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

Rada Pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą rodziców ,

- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością
- uczestniczy w realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- udzielają uczniom pomocy w przewyżnianiu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia,
- przeprowadzają bieżącą kontrolę stanu powietrza i informują o stopniu jego zanieczyszczenia uczniów, rodziców i pracowników szkoły.

Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie,
- rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie,

- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych

Pedagog szkolny: zmienić na - Zespół specjalistów

- diagnozuje środowisko wychowawcze,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,

Rodzice:

- współtworzą szkolny program wychowawczo-profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- przedstawiciele Rady Rodziców uchwalają w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.

Samorząd Uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,

- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję.

SFERA INTELEKTUALNA

Zadania	Forma realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin
Rozpoznawanie możliwości, uzdolnień zainteresowań uczniów.	Przeprowadzenie w klasach diagnoz i ankiet, obserwacje podczas pracy na lekcjach.	Nauczyciele, wychowawcy, pedagog szkolny	Cały rok
Rozwijanie zainteresowań i zdolności uczniów.	Przygotowanie propozycji zajęć w zespołach przedmiotowych, prowadzenie zajęć pozalekcyjnych, kół zainteresowań, warsztatów, konkursów, wyjścia do muzeum, teatru, na wystawy, udział w życiu kulturalnym miasta, przygotowanie programów artystycznych na uroczystości szkolne, prezentowanie talentów na forum szkoły. Szkolenie Rady Pedagogicznej z zakresu aktywnych metod pracy. Prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod aktywizujących. Program Erasmus +	Nauczyciele, wychowawcy, pedagog szkolny Dyrektor szkoły Nauczyciele języka angielskiego: Agnieszka Krok, Przemysław Zozworek	Cały rok Według potrzeb
Podnoszenie zainteresowania uczniów nauką szkolną, wspieranie rozwoju uczniów z trudnościami w nauce i praca z uczniami zdolnymi.	Organizowanie różnych zajęć pozalekcyjnych (koła zainteresowań, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, zajęcia logopedyczne, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne). Dostosowywanie wymagań edukacyjnych zgodnie z indywidualnymi potrzebami i możliwościami uczniów posiadających orzeczenia i opinie PPP. Stosowanie elementów oceniania kształtującego. Stosowanie na lekcjach atrakcyjnych dla uczniów metod aktywizujących (metoda projektu i inne). Propagowanie pomocy koleżeńskiej wśród uczniów. Uatrakcyjnianie zajęć lekcyjnych poprzez organizowanie „żywych lekcji” i wycieczek edukacyjnych.	Dyrektor szkoły, nauczyciele, wychowawcy, pedagog szkolny, rodzice	Cały rok
Wyposażenie uczniów, rodziców i opiekunów oraz wszystkich pracowników szkoły w wiedzę z zakresu zagrożeń wynikających z występowania epidemii chorób zakaźnych.	Przeprowadzenie pogadanek podczas lekcji wychowawczych i apeli wychowawczych nt. zasad zachowania i przestrzegania higieny w sytuacji podwyższonego ryzyka występowania epidemii.	Cała społeczność szkolna	Wg potrzeb

SFERA MORALNA

Zadania	Forma realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin
Kształtowanie szacunku do ludzi, wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka Prawidłowe rozumienie wolności jednostki oparte na poszanowaniu osoby ludzkiej.	Prowadzenie działalności charytatywnej i wolontariatu (zbiórka darów dla rodzin potrzebujących, „Adopcja na odległość”, sprzedaż wykonanych przez uczniów kartek świątecznych, pisanek i stroików, „Góra grosza”, „Pola nadziei”, sprzedaż cegiełek, pomoc dla potrzebujących rówieśników w Polsce i z zagranicy). Organizowanie apeli oraz klasowych uroczystości z okazji Dnia Matki, Dnia Babci i Dziadka, Dzień Kobiet itp.).	opiekun Samorządu Uczniowskiego, opiekun szkolnego koła PCK, wychowawcy	Cały rok
Kształtowanie właściwych postaw wobec osób niepełnosprawnych i słabszych.	Wdrażanie uczniów do niesienia pomocy niepełnosprawnym kolegom i koleżankom podczas zajęć lekcyjnych, na przerwach, wycieczkach szkolnych i innych wyjściach. Udział w Integracyjnym Plenerze Malarskim.	Wychowawcy, nauczyciele, nauczyciel plastyki	Cały rok
Rozwój poszanowania dziedzictwa narodowego i kształtowanie świadomości narodowej. Wskazywanie autorytetów i wzorców moralnych.	Wspólne świętowanie rocznic i wydarzeń patriotycznych (Święto Odzyskania Niepodległości, 3 Maja), organizowanie uroczystych apeli z udziałem poczty sztandarowego. Prowadzenie lekcji wychowawczych na temat patriotyzmu	Nauczyciele, wychowawcy, nauczyciele historii, nauczyciele wiedzy o społeczeństwie	Według harmonogramu działania
Poznawanie kultury rodzimej, zaznajamianie z kulturą regionu. Budzenie poczucia przynależności do „małej ojczyzny”, zapoznanie uczniów z dziedzictwem kulturowym naszego miasta.	Organizowanie wycieczek po mieście i rajdów nawiązujących do historii miasta. Wspólne tworzenie i omawianie albumów, projektów lub gazetek o naszym mieście i jego sławnych mieszkańcach. Zorganizowanie uroczystego apelu z okazji Dnia Górnika.	Wychowawcy, nauczyciele, opiekun szkolnego koła PTTK	Cały rok
Poznanie dorobku kulturalnego Polski, Europy i świata. Wykształcenie postawy tolerancji i szacunku dla innych narodów w tym ukraińskiego, kultur i religii.	Ukazywanie odrębności narodowej, historycznej i językowej Polski na tle innych narodów. Integracja uczniów z uczniami pochodzącymi z innych regionów kraju i świata poprzez udział w akcji „Dzieci listy piszą”. Dbanie o prawidłowy stosunek do uczniów powracających z zagranicy i pochodzących z innych krajów w tym z Ukrainy.	Nauczyciele języka polskiego i języków obcych, historii, geografii, przyrody wychowawcy	Cały rok Według potrzeb

Uczenie szacunku do symboli i tradycji narodowych.	Zapoznavanie uczniów z kulturą i tradycją innych krajów poprzez naukę języków obcych i utworzenie klas dwujęzycznych oraz udział w ogólnopolskim projekcie „Europa i ja”.		
Kształtowanie właściwej postawy i nawyku odważnego reagowaniu na niesprawiedliwość i krzywdę drugiego człowieka.	Uczenie umiejętności właściwego i skutecznego szukania pomocy w sytuacjach niebezpiecznych. Wdrażanie do asertywności oraz ćwiczenie umiejętności odmawiania i wyrażania swego zdania. Prowadzenie lekcji z wykorzystaniem elementów programu profilaktycznego „Nie, dziękuję” i „Zły dotyk”, Udział w akcji Maraton Pisania Listów Amnesty International	Pedagog szkolny, wychowawcy, nauczycie języka polskiego	Cały rok Według potrzeb
Promowanie zdrowego stylu życia. Dbanie o kondycję fizyczną.	Stała dbałość o prawidłową postawę uczniów podczas lekcji. Zorganizowanie Szkolnego Dnia Sportu. Prowadzenie zajęcia o zdrowym stylu odżywiania się oraz znaczeniu ruchu w życiu człowieka. Udział w akcjach prowadzonych przez Agencję Rynku Rolnego (mleko oraz owoce i warzywa), a także we fluoryzacji. Zachęcanie uczniów do uprawiania sportu i turystyki poprzez uczestnictwo w zawodach sportowych, wycieczkach i rajdach.	Nauczyciele biologii, przyrody, wychowania do życia w rodzinie i wychowania fizycznego, higienistka, opiekun szkolnego koła PTTK	Cały rok Według potrzeb
Budzenie u uczniów poczucia dumy i patriotyzm.	Opieka nad miejscami pamięci narodowej usytuowanych w dzielnicy Zdrój (palenie zniczy, udział poczty sztandarowej szkoły w ważnych uroczystościach)	Wychowawcy klas 1-3	Cały rok Według potrzeb
Uświadamianie zagrożeń i niebezpieczeństw współczesnego świata.	Zapoznavanie uczniów z moralnymi, zdrowotnymi i prawnymi skutkami nałogów (narkomania, środki psychoaktywne, dopalacze, alkoholizm, nikotynizm) i niebezpieczeństw (cyberprzemoc, terroryzm, nietolerancja). Uczenie uczniów świadomego dokonywania właściwych wyborów oraz dbania o swoje zdrowie fizyczne i psychiczne. Udział w edukacyjnych kampaniach i konkursach profilaktycznych („Klub bezpiecznego Puchatka”, „Dzieci przeciwko złu”, „Bezpieczne wakacje”) oraz organizowanie Dnia Bezpiecznego Internetu. Wskazywanie uczniom atrakcyjnych i aktywnych metod spędzania czasu (wycieczki klasowe, spacer z rodziną, czytanie książek, rozwijanie zainteresowań, sport) jako alternatywy dla telewizora i komputera.	Pedagog szkolny, wychowawcy, nauczyciele, bibliotekarz	Cały rok Według potrzeb

SFERA SPOŁECZNA

Zadania	Formy działania	Osoby odpowiedzialne	Termin
Kształtowanie przekonania o społecznym wymiarze istnienia osoby ludzkiej, a także o społecznym aspekcie bycia uczniem szkoły.	Wspólne ustalenie reguł i zasad obowiązujących w klasie, w szkole, na boiskach i placu zabaw oraz w świetlicy szkolnej (przyjęcie kontraktu klasowego i wszystkich regulaminów szkolnych, omówienie zasad oceniania zachowania, zapoznanie uczniów ze Statutem Szkoły, zapoznanie z przeznaczeniem zainstalowanego w szkole monitoringu).	Wychowawcy klas, wychowawcy świetlicy, nauczyciele wychowania fizycznego	Wrzesień, cały rok
Uczenie działania zespołowego, tworzenia klimatu dialogu i efektywnej współpracy, umiejętności słuchania innych i szanowania ich poglądów. Uczenie zasad samorządności i demokracji.	Wspólna analiza sytuacji problemowych i możliwości ich konstruktywnego rozwiązywania. Wybory do Samorządu Uczniowskiego (wybory samorządów klasowych, bieżąca kontrola ich działalności, wybory do Samorządu Uczniowskiego, wybory opiekuna Samorządu Uczniowskiego).	Wychowawcy klas, opiekun SU, nauczyciele wiedzy o społeczeństwie	Wrzesień, cały rok
Motywowanie uczniów do właściwego zachowania w szkole poprzez przestrzeganie ustalonych regulaminów.	Stosowanie na co dzień oceniania wewnątrzszkolnego. Natychmiastowe reagowanie wszystkich pracowników szkoły na przejawy agresji, nietolerancji, wykluczenia i przemocy.	Wszyscy pracownicy szkoły, rodzice uczniów	Cały rok
Wdrażanie uczniów do pracy w zespole oraz właściwego poszukiwania porozumienia i kompromisów.	Stwarzanie możliwości pracy w grupach na lekcjach i praca metodą projektu. Podejmowanie wspólnych działań wychowawcy i uczniów w celu integracji zespołu klasowego (rozwiązywanie problemów, ustalanie form świętowania imprez klasowych np. Dzień Chłopaka, wigilijka, zmienić na - klasowe wigilie planowanie wyjść i wycieczek). Udział w projektach ogólnopolskich i międzynarodowych.	Wszyscy nauczyciele, samorzady klasowe, Samorząd Uczniowski	Cały rok
Ukazywanie doniosłej roli rodziny w społeczeństwie i życiu człowieka.	Budzenie dumy z własnej tożsamości poprzez gromadzenie pamiątek rodzinnych, stwarzanie uczniom możliwości opowiadania o tradycjach rodzinnych, sporządzanie drzewa genealogicznego.	Wychowawcy, nauczyciele, nauczyciele wychowania do życia w rodzinie, nauczyciele historii, nauczyciele wiedzy o społeczeństwie, rodzice uczniów	Cały rok
Kształtowanie postawy szacunku wobec środowiska naturalnego. Wyrobienie poczucia odpowiedzialności za środowisko. Rozbudzanie potrzeby	Udział w akcji „Sprzątanie Świata” i „Światowy Dzień Ziemi”. Udział w akcjach charytatywnych na rzecz zwierząt (zbieranie koców i karmy dla schroniska dla zwierząt, zbieranie żołądki). Udział w akcji zbierania surowców wtórnych (makulatura, plastikowe nakrętki) i szkodliwych dla środowiska (baterie, telefony komórkowe). Wycieczki do Centrum Edukacji Ekologicznej.	Wychowawcy, nauczyciele przyrody i biologii, wyznaczeni nauczyciele	Wrzesień Cały rok

<p>kontaktu z przyrodą. Zachęcanie do różnorodnych działań na rzecz przyrody. Kontrolowanie stanu zanieczyszczenia powietrza, przeciwdziałanie smogowi.</p>	<p>Gromadzenie wiedzy na temat skutków zanieczyszczenia środowiska przez człowieka. Poszerzanie wiedzy na temat niskiej emisji w celu podniesienia świadomości o szkodliwym wpływie smogu na zdrowie człowieka. Organizowanie wycieczek krajoznawczych i edukacyjnych.</p>		
<p>Kształtowanie aktywnej postawy wobec przyszłej pracy zawodowej oraz wymagań rynku pracy. Współpraca z Urzędem Pracy oraz innymi instytucjami w celu uzyskania informacji o sytuacji na lokalnym rynku pracy.</p>	<p>Organizowanie lekcji doradztwa zawodowego i lekcji wychowawczych (uświadamianie uczniom zdolności i predyspozycji do różnych zawodów, nauka poszukiwania pracy, analizy ofert, nauka wypełniania dokumentów związanych z podjęciem pracy zawodowej, przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej przed podjęciem pracy).</p>	<p>Nauczyciel doradztwa zawodowego, wychowawcy, nauczyciele języka polskiego, rodzice</p>	<p>Cały rok</p>
<p>Systematyczne monitorowanie frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych. Zwiększenie współpracy z rodzicami w zakresie kontroli obowiązków szkolnego</p>	<p>Analiza frekwencji uczniów, systematyczne informowanie rodziców o absencji uczniów. Organizowanie spotkań rodzicielskich i konsultacji oraz prowadzenie indywidualnych rozmów z rodzicami. Prowadzenie dziennika elektronicznego.</p>	<p>Dyrektor szkoły, pedagog szkolny, wychowawcy klas, nauczyciele, rodzice uczniów</p>	<p>Cały rok</p>
<p>Uczenie zaradności życiowej, prawidłowego gospodarowania środkami finansowymi oraz pozytywnego myślenia o pieniądzu i oszczędzaniu.</p>	<p>Wdrażanie uczniów do planowania wydatków, oszczędzania oraz efektywnego i ekonomicznego dysponowania pieniędzmi poprzez oszczędzanie w SKO. Udział w konkursie „Dziś oszczędzam w SKO – jutro w Banku Spółdzielczym” i wyjścia na lekcje z zakresu ekonomii do Banku Spółdzielczego. Organizowanie współzawodnictwa klas w oszczędzaniu.</p>	<p>Wychowawcy, opiekun SKO, rodzice</p>	<p>Cały rok</p>
<p>Budzenie odpowiedzialności za bezpieczeństwo i zdrowie własne oraz innych osób w sytuacji występowania</p>	<p>Stosowanie na co dzień zalecanych środków ostrożności i zaleceń z zakresu higieny. Przestrzeganie zasad poruszania się w przestrzeni publicznej podczas występowania zagrożenia epidemiologicznego (noszenie indywidualnych środków ochrony, dezynfekcja rąk, nie gromadzenie się dużej ilości osób na małej przestrzeni, zachowywanie odpowiedniej odległości od innych osób).</p>	<p>Cała społeczność szkolna</p>	<p>Cały rok, wg potrzeb</p>

zagrożenia o charakterze pandemii.			
Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów.	Zastosowanie pomocy dydaktycznych na lekcjach zakupionych w ramach programu Laboratoria przyszłości.	Cała społeczność szkolna przez cały rok	Cały rok, wg potrzeb
Ochronianie przed uzależnieniami palenia papierosów, picia alkoholu, zażywania narkotyków, w tym dopalaczy.	Prelekcje, pogadanki, filmy edukacyjne Zapisy w dokumentacji szkolnej Warsztaty w klasach Konkursy profilaktyczne	Wych. klas 1-3 i 4-8 Pedagog szk./specjalny, psycholog Nauczyciele, przyrody/biologii, WDŻWR, edukacji dla bezpieczeństwa i plastyki Pedagog szk./ specjalny Psycholog Higienistka szkolna Zaproszeni specjaliści	W ciągu roku szkolnego

SFERA EMOCJONALNA

Zadania	Formy działania	Osoby odpowiedzialne	Termin
Rozwijanie świadomości własnych słabych i mocnych stron, kształtowanie samoakceptacji, budowanie poczucia własnej wartości.	Zorganizowanie warsztatów dla uczniów prowadzonych przez specjalistów z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej. Prowadzenie lekcji wychowawczych.	pedagog szkolny, wychowawcy	Według harmonogramu, cały rok
Kształcenie umiejętności rozwiązywania problemów bez użycia siły.	Prowadzenie zajęć edukacyjno-wychowawczych dotyczących agresji oraz umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych i konfliktowych. Organizowanie dla uczniów mających trudności w relacjach z innymi osobami zajęć zwiększających kompetencje emocjonalno-społeczne. Organizowanie warsztatów prowadzonych przez specjalistów PPP.	pedagog szkolny, wychowawcy	Wg potrzeb Cały rok
Wdrażanie uczniów do właściwego reagowania na zawodach sportowych.	Zapoznanie uczniów z zasadą fair play. Organizowanie wyjść na mecze i imprezy sportowe (siatkówka, hokej, piłka nożna).	Nauczyciele wychowania fizycznego, wychowawcy, nauczyciele	Cały rok

<p>Uwrażliwianie na potrzeby własne i innych osób w sytuacji zagrożenia epidemiologicznego. Uświadamianie istotnego znaczenia prawidłowych relacji interpersonalnych w sytuacji zagrożenia i podczas izolacji.</p>	<p>Zorganizowanie lekcji wychowawczych, pogadarek i warsztatów dających wiedzę i umiejętności zachowania właściwego dobrostanu, prawidłowej kondycji emocjonalnej i moralnej w sytuacji izolacji i podczas zagrożenia. Otoczenie odpowiednią opieką i pomocą uczniów nieumiejących samodzielnie poradzić sobie z emocjami i odczuciami w sytuacji izolacji i podczas zagrożenia.</p>	<p>Cała społeczność szkolna, pedagog szkolny, specjaliści</p>	<p>Cały rok, wg potrzeb</p>
--	--	---	-----------------------------

Zasady ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego.

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- obserwację zachowań uczniów
- monitorowanie zachodzących w uczniach zmian,
- analizę dokumentacji,
- przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- rozmowy z rodzicami i nauczycielami,
- wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym.. Wnioski po ewaluacyjne zostaną wykorzystane podczas tworzenia Programu Wychowawczo-Profilaktycznego na kolejny rok szkolny. Z wynikami zostanie zapoznana Rada Pedagogiczna i Rada Rodziców.

Program wychowawczo-profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkoły Podstawowej nr 4 w Jastrzębiu-Zdroju w dniu 30.09.2023 r.

